

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan arvonlisäverolakia muutettavaksi henkilöliikenteen tukien verokohtelun osalta siten, ettei kunnan tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan harjoittaman henkilökuljetustoiminnan järjestämisestä aiheutunutta kunnan tai osakaskuntien kattamaa alijäämää pidetä verotettavana tukena tai avustuksena. Samalla henkilöliikenteeseen sovellettava verokanta ehdotetaan alennettavaksi vuoden 1995 loppuun asti 9 prosentista 6

prosenttiin. Arvonlisäverolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset verotonta rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavien yritysten ryhmäkisteröinnistä. Lisäksi arvonlisäverolakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia tarkennuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan kulu-
van vuoden kesäkuun alusta eli samaan aikaan
kuin arvonlisäverolaki.

PERUSTELUT

1. Henkilökuljetustoiminnan vero- kohtelu

1.1. Nykytila

Kulu-
van vuoden kesäkuun alusta voimaan
tulevan arvonlisäverolain (1501/93) 79 §:n 1
momentin mukaan veron perusteeseen luetaan
henkilökuljetustoiminnan harjoittajan toimin-
nan harjoittamiseksi saamat tuet ja avustukset.
Kun henkilökuljetustoiminnan harjoittajana on
kunta tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuus-
kunta, veron perusteeseen luetaan 79 §:n 2
momentin mukaan myös toiminnan harjoitta-
misesta aiheutunut kunnan tai osakaskuntien
kattama alijäämä. Tukien ja avustusten verot-
tamisella pyritään turvaamaan liikenteenhar-
joittajille tasavertaiset kilpailuolosuhteet.

Arvonlisäverolain 222 §:n 5 momentin siirty-
mäsäännöksen mukaan henkilökuljetuspalve-
luihin sovelletaan 9 prosentin verokantaa vuo-
den 1995 loppuun asti. Vuoden 1996 alusta
alkaen henkilökuljetuspalveluihin sovellettava
verokanta on 12 prosenttia.

1.2. Euroopan Unionin määräykset tukien verot- tamisesta

Jäsenyysneuvotteluissa Suomi vaati oikeutta
sisällyttää kaikki henkilöliikenteen tuet arvon-
lisäverotuksessa veron perusteeseen. Euroopan
unioni (EU) ilmaisi suhtautuvansa kielteisesti
siihen, että kaikki julkiset tuet luettaisiin veron
perusteeseen. Samalla EU kuitenkin totesi, että
jäsenvaltioilla on velvollisuus lukea suoraan
hintaan liittyvät tuet veron perusteeseen.

EU:n 6. arvonlisäverodirektiivin (77/388/
EEC) 11 artiklan mukaan veron peruste eli se
verollisen myynnin määrä, josta suoritettava
vero lasketaan verokannan osoittamana pro-
sentuaalisena osuutena, on yleensä raha tai
rahanarvoinen vastike, jonka myyjä on saanut
tai saa vastikkeena ostajalta, asiakkaalta tai
kolmannelta osapuolelta mukaanluettuna tuet,
jotka liittyvät suoraan tavarahan tai palvelun
myyntihintaan.

Suoraan ei ole määritelty sitä, mitä tarkoi-
tetaan veron perusteeseen luettavilla kolman-
nen osapuolen maksamilla taloudellisilla tuilla.

EU:ssa on päädytty tulkintaan, jonka mukaan tuki luetaan veron perusteeseen ainoastaan silloin, kun tuki muodostaa osan vastikkeesta, tuki maksetaan palvelun myyjälle ja tuen maksaa kolmas osapuoli. Jäsenmaiden verotuskäytännössä tukien verotuskohtelu kuitenkin vaihtelee.

1.3. Ehdotetut muutokset

Arvonlisäverolakia ehdotetaan muutettavaksi sen vuoksi, että henkilökuljetustoiminnan alijäämien kattamiseksi myönnettyjen tukien verottamisesta aiheutuvien lippuhintojen koahoaminen estettäisiin. Arvonlisäverolainsäädäntö muutettaisiin tältä osin EU:ssa omaksutun tulkinnan mukaiseksi. Kunnan tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan harjoittaman henkilökuljetustoiminnan järjestämisestä aiheutunutta kunnan tai osakaskuntien kattamaa alijäämää ei pidettäisi arvonlisäverotuksessa verotettavana tukena tai avustuksena. Muutos tehtäisiin arvonlisäverolain 79 §:n 2 momenttiin. Sen sijaan muut suoraan hintoihin liittyvät tuet ja avustukset luettaisiin lakiehdotuksen 79 §:n 1 momentin mukaan edelleen veron perusteeseen. Samalla henkilökuljetustoimintaan sovellettava verokanta ehdotetaan alennettavaksi 9 prosentista 6 prosenttiin vuoden 1995 loppuun asti.

Jotta henkilöliikennetoimintaa harjoittavia kuntia ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskuntaa voitaisiin edellä mainitun muutoksen jälkeenkin pitää verovelvollisina harjoittamastaan toiminnasta, se edellyttää erityisäännöstä arvonlisäverolakiin. Arvonlisäverolain 6 §:ään lisättäväksi ehdotettavan 3 momentin mukaan kunta ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ovat verovelvollisia harjoittamastaan tai järjestämästään henkilökuljetustoiminnasta silloinkin, kun toiminta ei tapahdu liiketoiminnan muodossa. Kun kunnat ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta säädettäisiin verovelvollisiksi henkilökuljetustoiminnasta, ne saisivat oikeuden vähentää tuotantopanoksiin sisältyvät verot.

Arvonlisäverolain 130 §:n mukaisen kuntia koskevan palautusjärjestelmän ja siihen liittyvän takaisinperimisjärjestelmän tarkoituksena on turvata hankintaneutraalisuus ostettujen ja kunnan itse tuottamien palvelujen välillä. Kunnille palautettavien verojen takaisinperimisestä on säädetty laissa arvonlisäveron palautusten

takaisinperinnästä kunnilta (79/94). Arvonlisäverolain 130 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kunnalla ei ole oikeutta saada palautuksena henkilökuljetustoiminnan tuesta, avustuksesta tai alijäämästä suoritettua arvonlisäveroa. Palautusoikeuden kieltäminen on perustunut siihen, että hankintaneutraalisuus kunnan itse tuottamien ja avustamien henkilökuljetuspalvelujen välillä toteutuu kunnan alijäämien verottamisella. Esityksen mukaan alijäämäkorvauksia ei enää verotettaisi. Sen vuoksi arvonlisäverolain 130 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että palautus myönnettäisiin myös siitä verosta, jonka kunta joutuu maksamaan henkilökuljetustoiminnan harjoittajalle maksamistaan suoraan hintoihin liittyvistä tuista ja avustuksista. Muussa tapauksessa kunnan avustuksin järjestämät henkilökuljetuspalvelut muodostuisivat verotuksellisesti epäedullisemmiksi kuin kunnan itse tuottamat tai ostamat kuljetuspalvelut.

2. Rahoitus- ja vakuutustoiminnan harjoittajien ryhmärekisteröinti

2.1. Nykytila

Rahoitus- ja vakuutuspalvelut jäävät arvonlisäverolain mukaan verotuksen ulkopuolelle. Arvonlisäverotuksen yleisten periaatteiden mukaan rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavat yritykset joutuisivat ostamaan verottomassa toiminnassa tarvittavat palvelut ja tavarat verolliseen hintaan ilman vähennysoikeutta. Tällaisten yritysten itse tuottamista erilaisista sinänsä verollisista rahoitus- tai vakuutustoiminnan tukipalveluista ei sitä vastoin ole suoritettava veroa, ellei vastaavia palveluja tuoteta myös myyntiin.

Itse tuotettujen ja ostettujen palvelujen epäneutraalin verokohtelun on eräissä tapauksissa oletettu johtavan toimintojen epätarkoituksenmukaiseen uudelleenorganisointiin. Tavoitellut tehokkuushyödyt jäisivät toteutumatta, jos pankkien ja vakuutuslaitosten jo toteuttamat tukipalvelujen yhtiöittämis- ja muut yhteistyömallit purettaisiin ja toiminnot siirrettäisiin kunkin pankin ja vakuutuslaitoksen sisäiseksi toiminnaksi. Lisäksi epäneutraalisuus vaikuttaisi kielteisesti eri pankkiryhmien sekä eri vakuutusmuotojen kilpailutilanteeseen, koska kaikilla alan yrityksillä ei ole mahdollisuutta

siirtää toimintoja yhden yrityksen sisällä tapahtuviksi.

Ongelma on pyritty poistamaan taloudellisesti merkittävimpien palvelujen osalta arvonlisäverolakiin otettujen erityissäännösten avulla. Arvonlisäverolain 42 §:n 2 momentin mukaan tiettyjen verottomaan rahoitustoimintaan kiinteästi liittyvien tuki- ja asiantuntijapalvelujen myynti on vapautettu verosta silloin, kun talletuspankkien toiminnasta annetun lain (1268/90) 46 §:ssä tarkoitettu pankkien yhteenliittymä myy näitä palveluja jäsenilleen. Arvonlisäverolain 44 §:n 2 momentin mukaan tietyt verottomaan vakuutustoimintaan kiinteästi liittyvät vakuutustekniset palvelut on vapautettu verosta. Arvonlisäverolain 59 §:n 4 kohdan mukaan verosta on vapautettu atk-palvelujen myynti luotto-, rahoitus- ja vakuutuslaitoksille, jos palvelu tulee käytettäväksi pääasiallisesti verottomassa rahoitus- ja vakuutustoiminnassa.

2.2. Muutosten tarve

Edellä mainittujen rahoitus- ja vakuutuspalveluja koskevien erityissäännösten päätarkoituksena on, että pankit ja vakuutusyhtiöt eivät arvonlisäverotuksen vuoksi joutuisi järjestämään toimintojaan uudelleen. Säännökset tarjoavat kuitenkin ongelmaan vain väliaikaisen ratkaisun. Mahdollisen EU-jäsenyyden toteutuksessa arvonlisäverotus on harmonisoitava EU:n kuudennen arvonlisäverodirektiivin mukaiseksi. Direktiivin mukaan verotonta rahoitus- ja vakuutustoimintaa varten hankitut tavarat ja palvelut on ostettava verolliseen hintaan. Panoshankintojen verottomuutta koskevista erityissäännöksistä joudutaan siten luopumaan jäsenyyden toteutumisajankohdasta lukien.

Myös mahdollisen EU-jäsenyyden toteutuksessa on tärkeää, että arvonlisäveron rahoitus- ja vakuutusalan toimintamuotoja vääristävät vaikutukset minimoidaan ja että alan sisäinen kilpailuneutraalisuus varmistetaan mahdollisimman laajasti. Samoin pankeille ja vakuutuslaitoksille olisi turvattava vastaavat toimintaedellytykset kuin EU-maissa toimiville yrityksille. EU:n jäsenenä nämä tavoitteet voidaan kuitenkin toteuttaa vain direktiivien sallimien keinojen avulla.

EU:n 6. arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa yritysten ryhmärekisteröinnin. Ryhmärekisteröinnissä oikeudellisesti itsenäisiä yrityksiä,

joilla on läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet, käsitellään arvonlisäverotuksessa yhtenä yrityksenä. Tällaisen ryhmän sisällä tapahtuvat ryhmän jäsenten väliset myynnit ovat arvonlisäverottomia. Ryhmärekisteröinti on käytössä Saksassa, Iso-Britanniassa, Alankomaissa, Tanskassa ja Irlannissa.

Eduskunta on vastauksessaan hallituksen esitykseen arvonlisäverolaiksi edellyttänyt, että hallitus ryhtyy ryhmärekisteröinnin mahdollistaviin toimiin arvonlisäverotuksessa.

Arvonlisäverolain rahoitus- ja vakuutuspalveluja koskevat erityissäännökset ovat ongelmallisia paitsi väliaikaisuutensa vuoksi myös siksi, että ne eivät lyhyelläkään aikavälillä ratkaise ongelmia kattavasti. Niiden estämättä vero kohdistuisi rahoitustoiminnassa esimerkiksi pankkikonsernin sisällä tapahtuviin muiden tukipalvelujen kuin atk-palvelujen myynteihin. Myös osuuspankkien palveluyhtiöiden osuuspankkijärjestölle myymät muut tukipalvelut kuin atk-palvelut muuttuisivat verollisiksi. Vakuutustoiminnassa vero kohdistuisi vakuutuskonsernin tai -ryhmän sisällä tapahtuviin muiden tukipalvelujen kuin laissa lueteltujen vakuutusteknisten palvelujen ja atk-palvelujen myyntiin.

Ryhmärekisteröinnin avulla pankki- tai vakuutusryhmään kuuluvien yritysten ryhmälle tuottamat tukipalvelut voitaisiin vapauttaa verosta myös mahdollisen EU-jäsenyyden toteutuessa. Ryhmässä tuotettujen palvelujen verottomuus voitaisiin toteuttaa myös varsin kattavasti ja eri pankkiryhmien kannalta tasapuolisesti. Tämän vuoksi ehdotetaan, että arvonlisäverolakiin sisällytetään säännökset, joiden mukaan rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavilla yrityksillä olisi mahdollisuus rekisteröityä ryhmänä. Jotta rahoitus- ja vakuutussektorilla välttyttäisiin lyhyellä aikavälillä kahden järjestelmän soveltamisesta aiheutuvilta ylimääraisiltä hallinnollisilta kustannuksilta, muutokset ehdotetaan tehtäväksi siten, että ne tulevat voimaan samanaikaisesti arvonlisäverolain kanssa.

Ryhmärekisteröinti ei poistaisi verotonta rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavan yrityksen itse tuottamien ja itsenäisiltä palveluyrityksiltä ostettujen palvelujen välistä epäneutraalia verokohtelua. Ryhmärekisteröinti ei kuitenkaan aiheuttane merkittäviä uusia kilpailuvääristymiä, koska tukipalvelut voitaisiin joka tapauksessa merkittävilta osin tuottaa verotta.

Lisäksi osa rahoitus- ja vakuutustoiminnan tukipalveluista on sellaisia, joita ei osteta ulkopuolisilta.

Ryhmärekisteröinti koskisi vain verotonta rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavia yrityksiä sekä niiden määräysvaltaan kuuluvia yrityksiä. Verollisilla toimialoilla, joilla panoshankinnat ovat vähennyskelpoisia, ryhmärekisteröinnin käyttöönottoon ei ole vastaavia perusteita. Verovelvollisille yrityksille arvonlisäverotukseen siirtymisestä ei tässä suhteessa aiheudu uusia ongelmia.

Arvonlisäverolakiin sisältyvät atk- ja vakuutusteknisten palvelujen verottomuutta koskevat erityissäännökset ehdotetaan säilytettäväksi toistaiseksi, jotta pankeilla, vakuutuslaitoksilla ja niiden muodostamilla yhteistoimintayrityksillä olisi aikaa sopeutua mahdollisen EU-jäsenyyden aiheuttamiin muutoksiin. Ryhmärekisteröinti ei ratkaisisi arvonlisäveron tällaisille yhteistoimintayrityksille eikä eläkesäätöille aiheuttamia ongelmia, koska eri pankki- tai vakuutusryhmille verollisia palveluja tuottavat yhteistoimintayritykset samoin kuin eläkesäätöille palveluja myyvät vakuutusyhtiöt ja palveluyritykset eivät voisi kuulua samaan ryhmään kaikkien palveluja ostavien yritysten kanssa.

Arvonlisäverolain 42 §:n 2 momentin mukaan talletuspankkien yhteenliittymältä tapahtuvien ostojen verottomuutta koskeva säännös käy ryhmärekisteröintimahdollisuuden käyttöönoton johdosta tarpeettomaksi, joten se ehdotetaan kumottavaksi.

2.3. Ehdotetut muutokset

Ryhmärekisteröintiä koskeva perussäännös sisältyisi uuteen 13 a §:ään. Pykälän 1 momentin mukaan lääninverovirasto voisi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on arvonlisäverolakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (*verovelvollisuusryhmänä*). Ryhmärekisteröinnin edellytyksenä ei olisi, että jokin ryhmään kuuluvista yrityksistä harjoittaa verollista toimintaa. Myös elinkeinonharjoittajat, joiden toiminta jää arvonlisäverotuksen ulkopuolelle, voisivat muodostaa verovelvollisuusryhmän.

Elinkeinonharjoittajalla tarkoitettaisiin mitä tahansa yhteisöä, yhtymää tai luonnollista hen-

kilöä, joka voisi arvonlisäverolain mukaan olla erikseen verovelvollinen harjoittamastaan verollisesta toiminnasta.

Säännöksen mukaan lääninverovirastolla olisi verovelvollisuusryhmää muodostettaessa harkintavalta. Lääninveroviraston tulisi kuitenkin pääsääntöisesti hyväksyä hakemus, mikäli jäljempänä säädetyt edellytykset täyttyvät. Vain erityistilanteissa, joissa ryhmärekisteröintimahdollisuuden väärinkäyttö on ilmeinen, hakemus voitaisiin hylätä. Verovelvollisuusryhmään kuuluviksi voitaisiin määrätä vain ne yritykset, joita hakemus koskee.

Ryhmärekisteröinnin edellytyksenä olisi, että ryhmään kuuluvien elinkeinonharjoittajien kotipaikka on Suomi. Ryhmään ei siten voisi kuulua ulkomaisia yrityksiä. Tämä vastaa EU:n 6. arvonlisäverodirektiivin määräyksiä.

Ryhmärekisteröinti koskisi vain verotonta rahoitus- tai vakuutustoimintaa harjoittavien yritysten muodostamia ryhmiä. Tätä koskevat rajoitukset ja määritelmät sisältyisivät 13 a §:n 2 momenttiin. Verovelvollisuusryhmään voisivat pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan kuulua pääasiassa 41 §:ssä tarkoitettuja rahoituspalveluja tai 44 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutuspalveluja myyvät yritykset. Säännös koskisi lähinnä pankeja ja vakuutuslaitoksia. Myös muut pääasiallisesti verotonta rahoitus- tai vakuutustoimintaa harjoittavat yritykset voisivat muodostaa verovelvollisuusryhmän. Ryhmään kuuluvien yritysten ei tarvitsisi muodostaa kirjanpitolaisissa (655/73) tarkoitettua konsernia. Riittävää olisi, että ryhmän jäsenillä olisi toisiinsa 3 momentissa tarkoitettuja läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet. Verovelvollisuusryhmän voisivat siten muodostaa esimerkiksi osuuspankit, samaan vakuutusryhmään kuuluvat vakuutuskonsernit ja konsernit, jotka muodostuvat sekä rahoitus- että vakuutustoimintaa harjoittavista yhtiöistä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan verovelvollisuusryhmään voisivat kuulua myös luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 4 §:ssä tarkoitettujen omistusyhteisöjen. Mainituissa lainkohdassa tarkoitettu omistusyhteisö on rahoituslaitos, jonka tytäryritykset ovat pääasiallisuotto- tai rahoituslaitoksia ja jonka tytäryrityksistä ainakin yksi on luottolaitos. Tällä hetkellä tällainen omistusyhteisö on Unitas Oy.

Verovelvollisuusryhmään voisivat 13 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kuulua myös rahoitus- ja vakuutustoimintaa harjoittavien

yritysten toimintaa palvelevat sinänsä verollista toimintaa harjoittavat yritykset, jotka kuuluvat 1 kohdassa tarkoitettujen yritysten määräysvaltaan. Määräysvallalla tarkoitettaisiin yleensä sitä, että verotonta rahoitus- tai vakuutustoimintaa harjoittava yritys tai niiden muodostama ryhmä omistaa palveluyrityksen osakeenemmistön. Määräysvalta olisi kysymyksessä myös aina silloin, kun yrityksellä on toiseen yritykseen kirjanpitolain 22 b §:ssä tarkoitettu määräamisvalta. Myös yhdistys voisi kuulua rahoitustoimintaa harjoittavien yritysten määräysvaltaan, jos nämä jäsenyyden perusteella käyttävät määräysvaltaa yhdistyksen asioissa. Tällainen yhdistys on esimerkiksi Osuuspankkien Keskusliitto r.y. Palveluyritys kuuluisi pankin tai vakuutusyhtiön määräysvaltaan myös silloin, kun pankilla tai vakuutusyhtiöllä olisi määräysvalta yhteisöön, jonka määräysvaltaan palveluyritys kuuluu.

Erilaisia tukipalveluja pankeille ja vakuutuslaitoksille tarjoavat yritykset eivät voisi kuulua verovelvollisryhmään, jos ne eivät kuulu pankkien tai vakuutuslaitosten määräysvaltaan. Määräysvaltaedellytys on tarpeen, jotta ryhmärekisteröinnistä ei muodostuisi pankeille ja vakuutuslaitoksille keinoa, jolla ne voivat minimoida ulkopuolisilta hankittujen palvelujen ostohintaan sisältyvät verot.

Ryhmärekisteröinnin edellytyksenä olisi 13 a §:n 3 momentin mukaan, että ryhmään kuuluvilla elinkeinonharjoittajilla on keskenään läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet. Yrityksillä voitaisiin katsoa olevan läheiset rahoitukselliset suhteet esimerkiksi silloin, kun yritys omistaa merkittävän osan toisen yrityksen osakkeista. Läheiset taloudelliset suhteet olisivat olemassa esimerkiksi silloin, kun yritys harjoittaa taloudellista toimintaa läheisessä yhteistyössä toisen yrityksen kanssa sen toimintaa edistäen ja täydentäen. Läheiset hallinnolliset suhteet olisivat kysymyksessä silloin, kun yrityksillä on yhteisiä hallinnollisia toimintoja. Jokaisen edellä mainitusta kolmesta edellytyksestä tulisi olla yhtäaikaan voimassa. Yksittäisten osatekijöiden painoarvo voisi kuitenkin vaihdella. Ratkaisu tehtäisiin kussakin yksittäistapauksessa tilanteen kokonaisarvioinnin perusteella.

Ryhmärekisteröinti merkitsisi pankkien ja vakuutusyhtiöiden kannalta sitä, että ne voisivat ostaa palvelut ja tavarat ryhmän sisältä verottomaan hintaan. Ryhmän ulkopuolelta hankittavat palvelut ja tavarat jouduttaisiin

sitä vastoin ostamaan verolliseen hintaan. Verolliset ostot olisivat yleisten sääntöjen mukaan vähennyskelpoisia, jos tavara tai palvelu tulee käytettäväksi ryhmän verollisessa liiketoiminnassa. Jos verollista liiketoimintaa varten hankittu tavara tai palvelu siirretään verottomaan rahoitus- tai vakuutustoimintaan, veroa olisi suoritettava yleisten oman käytön verotusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

Yritys ei 13 a §:n 4 momentin mukaan voisi kuulua useampaan kuin yhteen verovelvollisuusryhmään.

2.4. Menettelyä koskevat muutokset

Verovelvollisuusryhmään kuuluvien yritysten tulisi 13 b §:n mukaan ilmoittaa keskuudestaan yritys, joka olisi tilittämis- ja ilmoittamisvelvollinen ryhmän jäsenen harjoittamasta verollisesta toiminnasta. Tämä yritys edustaisi ryhmää verohallintoon nähden. Se vastaisi veron maksamisesta ja ilmoitusvelvollisuuden täyttyämisestä sekä olisi oikeutettu tekemään mahdolliset palautushakemukset. Ilmoitusvelvollisena voisi olla ryhmän harkinnan mukaan joko ryhmän emoyhtiö tai muu ryhmään kuuluva yritys. Kaikki ryhmään kuuluvat elinkeinonharjoittajat olisivat 188 §:n 3 momentin perusteella yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän veroista.

Verovelvollisuusryhmän osalta toimivaltainen lääninverovirasto määräytyisi 158 §:n 2 momentin mukaan tilittämis- ja ilmoittamisvelvolliseksi ilmoitetun yrityksen kotipaikan perusteella.

Kun ryhmään kuuluva yritys myy verollisia palveluja ulkopuolisille, laskuun merkittäisiin sen eikä ilmoitusvelvollisen ryhmän jäsenen nimi. Verohallitus antaisi tarkemmat ohjeet ryhmärekisteröinnin johdosta laskuihin tehtävistä muista merkinnöistä.

Verovelvollisuusryhmä katsottaisiin 173 §:n 4 momentin mukaan muodostetuksi aikaisintaan hakemuksen tekemisestä lukien. Mikäli ryhmä harjoittaisi verollista toimintaa, se merkittäisiin verovelvollisten rekisteriin samasta ajankohdasta lukien. Mikäli verovelvollisuusryhmä ei miltään osin harjoita verollista tai palautukseen oikeuttavaa toimintaa, sitä ei merkittäisiin verovelvollisten rekisteriin.

Verovelvollisuusryhmä katsottaisiin 174 §:n 4 momentin mukaan puretuksi ryhmään kuuluvien elinkeinonharjoittajien tätä koskevan vaa-

timuksen tekemisestä lukien. Ryhmä poistettaisiin verovelvollisten rekisteristä samasta ajankohdasta lukien.

Ryhmän tai sen jäsenen verovelvollisuuden alkamiseen ja päättymiseen liittyvät verotusseuraamukset, velvollisuus suorittaa veroa tavarain tai palvelun omaan käyttöön ottamisesta ja oikeus alkuvarastovähennyksen tekemiseen, määräytyisivät lain yleisten sääntöjen perusteella.

Verovelvollisuusryhmä voisi ottaa uusia jäseniä kaikkien ryhmään kuuluvien suostumuksella. Tätä koskeva muutos voisi tapahtua aikaisintaan hakemuksen tekemisestä lukien. Verovelvollisuusryhmän jäsen voisi luopua jäsenyydestä oman hakemuksensa perusteella. Myös tätä koskeva muutos voisi tapahtua aikaisintaan hakemuksen tekemisestä lukien. Ryhmän jäsen olisi 188 §:n 4 momentin mukaan vastuussa ryhmän veroista sen kuukauden alusta, jonka aikana hän liittyy verovelvollisuusryhmään, sen kuukauden loppuun, jonka aikana hän eroaa ryhmästä. Ryhmästä eroaminen ei vapauttaisi aikaisemmin syntyneistä vastuista.

Lääninverovirasto ilmoittaisi 175 §:n mukaan asianomaisille verovelvollisuusryhmän muodostamisesta ja purkamisesta sekä mahdollisesta rekisteröinnistä tai sen lakkaamisesta. Lääninverovirasto antaisi asiassa valituskelpoisen päätöksen asianomaisen tai valtionasiamiehen pyynnöstä. Menettely vastaisi rekisteröintiasi-oissa sovellettua menettelyä. Päätökseen sovellettaisiin muutoinkin samoja sääntöjä kuin rekisteröintiasiassa annettuun päätökseen. Tätä koskevat tarkistukset tehtäisiin 193 §:n 2 momenttiin ja 202 §:ään.

3. Muut arvonnalisäverolakiin ehdotettavat muutokset

3.1. Taidenäyttelyiden pääsyliput

Arvonnalisäverolain mukaan erilaisiin kulttuuri- ja viihdetilaisuuksiin myytävät pääsyliput ovat verollisia. Niihin sovelletaan 22 prosentin verokantaa. Arvonnalisäverolain 222 §:n 2 momentin mukaan teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten pääsymaksut ovat kuitenkin verottomia vuoden 1995 loppuun asti. Taidenäyttelyihin myytävien pääsylippujen saattamiseksi verotuksellisesti tasavertaiseen asemaan muiden lain 222 §:n 2 momentissa mainittujen tilai-

suuksien kanssa ehdotetaan säännökseen lisättäväksi maininta taidenäyttelyjen pääsymaksuista.

3.2. Kasvinjalostuslaitos

Arvonnalisäverolain 47 §:n 1 momentin mukaan veroa ei suoriteta alkutuotannon harjoittajan omasta alkutuotannosta saatujen tuotteiden myynnistä. Alkutuotanto on määritelty lain 48 §:ssä. Pykälän 2 momentin mukaan alkutuotantona pidetään myös maatalouden tutkimuskeskuksen yhteydessä toimivien Jokioisten siemenkeskuksen, Siemenperunakeskuksen ja tervetaimiaseman harjoittamaa siemen- ja taimiaineiston viljelyttämistä.

Vuoden 1994 alusta tuli voimaan laki Kasvinjalostuslaitoksesta (1320/93). Lailla perustettiin uusi valtion laitos, johon koottiin muun muassa maatalouden tutkimuskeskuksen kasvinjalostustoiminta ja Jokioisten siemenkeskuksen toiminta. Samalla Jokioisten siemenkeskus lakkautettiin. Edellä esitetyn perusteella arvonnalisäverolain 48 §:n 2 momenttia ehdotetaan siten muutettavaksi, että säännöksessä mainitaan myös Kasvinjalostuslaitos. Samalla säännöksestä ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi Jokioisten siemenkeskus.

3.3. Vähäisen liiketoiminnan liikevaihdon alaraja

Arvonnalisäverolain 3 §:n mukaan tavarain ja palvelun myyjä on verovelvollinen vain silloin, kun arvonnalisäverolain mukaisten verollisten myyntien yhteismäärä ilman käyttöomaisuuden myyntihintoja on kalenterivuodelta yli 50 000 markkaa. Yhteismäärään luetaan ulkomaille myynti ja muu niin sanottu nollaverokannan alainen myynti.

Verovelvollisuuden markkamääräinen alaraja koskee kaikkia toimintamuodosta riippumatta. Jos kalenterivuoden liikevaihto ylittää 50 000 markan rajan, on koko kalenterivuoden myynnistä suoritettava täysimääräinen vero. Arvonnalisäverolain voimaantulovaiheessa liikevaihto on tarkoitettu otettavaksi huomioon koko kalenterivuodelta 1994. Jotta lain 3 §:ssä tarkoitettu periaate toteutuisi, ehdotetaan lain 222 §:ään lisättäväksi 3 §:n soveltamisalaa lain voimaantulovuonna tarkentava uusi 6 momentti. Säännöksen mukaan lain 3 §:ssä tarkoitettua

verollisten ja verottomien myyntien yhteismäärää vuodelta 1994 laskettaessa otetaan huomioon myös ne vuoden 1994 aikana, ennen lain voimaantuloa tapahtuneet myynnit, jotka arvonlisäverolain mukaan olisivat verollisia, sekä ne verottomat myynnit, joita lain 51, 52, 55—58 §:ssä tai 6 luvussa tarkoitetaan. Viittaus lain 51 §:ään johtuu siitä, että eduskunnan käsiteltävänä olevassa arvonlisäverolain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 3/1994 vp.) vastaava lisäys on ehdotettu tehtäväksi lain 3 §:ään.

4. Esityksen vaikutukset

Esitykseen sisältyvät ehdotukset henkilöliikenteen tukien verotuskohtelun muuttamiseksi pienentäisivät valtion verotuloja verrattuna kesäkuun alusta voimaan tulevan arvonlisäverolain sääntelyyn. Verokannan alentaminen vähentäisi valtion verotuloja 225 miljoonalla markalla vuodessa. Kuntien ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan harjoittaman henkilökuljetustoiminnan järjestämisestä aiheutuneen alijäämän verottamatta jättäminen merkitsee verotulojen vähenemistä arviolta 70 miljoonalla markalla vuodessa. Kuntia koskevan palautusjärjestelmän laajentaminen koskemaan myös kunnan henkilökuljetustoiminnan harjoittajalle maksamia suoraan hintoihin liittyviä tukia ja avustuksia merkitsee kunnille palautettavien arvonlisäverojen lisääntymistä arviolta 100 miljoonalla markalla vuodessa. Arvonlisäveron palautusten takaisinperimisestä kunnilta annettun lain 10 §:n 2 momentin mukaan tästä määrästä kunnilta peritään vuoden 1996 lop-

puun asti takaisin ainoastaan 77,5 prosenttia.

Ryhmärekisteröitymismahdollisuuden arvioidaan vähentävän verokertymää arviolta 40 miljoonalla markalla vuodessa verrattuna kesäkuun alusta voimaan tulevan arvonlisäverolain rahoitus- ja vakuutustoimintaa koskeviin säännöksiin. Verotuoton pieneneminen aiheutuu verovelvollisuusryhmän mahdollistamista ryhmän sisäisistä verottomista myynneistä.

Muilla esitykseen liittyvillä ehdotuksilla ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia.

5. Asian valmistelu

Esitys on pääosin valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

Ryhmärekisteröintimahdollisuuden käyttöönottoa on selvitetty 10 päivänä helmikuuta 1994 asetetussa ryhmärekisteröintityöryhmässä (Valtiovarainministeriön työryhmämuistio VM 1994:4). Ryhmärekisteröintiä koskevassa valmistelussa on kuultu pankkeja, vakuutusyhtiöitä ja muita yrityselämää edustavia tahoja.

6. Voimaantulo

Arvonlisäverolaki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1994. Arvonlisäverolakiin ehdotetut muutokset on tarkoitus saattaa voimaan samasta ajankohdasta alkaen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1994.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 42 §:n 2 momentti ja muutetaan 48 §:n 2 momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 130 §:n 1 ja 2 momentti, 175 §, 188 §:n 3 ja 4 momentti, 193 §:n 2 momentti, 202 § ja 222 §:n 2 ja 5 momentti sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 13 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 13 b §, 158 §:ään uusi 2 momentti, 173 §:ään uusi 3 momentti, 174 §:ään uusi 4 momentti, 188 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, sekä 222 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

6 §

Kunta ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ovat verovelvollisia harjoittamastaan tai järjestämästään henkilökuljetustoiminnasta silloinkin, kun toiminta ei tapahdu liiketoiminnan muodossa.

Verovelvollisuusryhmä

13 a §

Lääninverovirasto voi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on tätä lakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (*verovelvollisuusryhmä*). Elinkeinonharjoittajilla tulee olla kotipaikka Suomessa.

Verovelvollisuusryhmään voivat kuulua vain:

1) pääasiassa 41 §:ssä tarkoitettuja rahoituspalveluja tai 44 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutuspalveluja myyvät elinkeinonharjoittajat sekä luottolaitostoinnasta annetun lain (1607/93) 4 §:ssä tarkoitettut omistusyhteisöt;

2) elinkeinonharjoittajat, jotka kuuluvat 1 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajien määräysvaltaan.

Hakemuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittajilla on keskenään läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet.

Elinkeinonharjoittaja ei voi kuulua useampaan kuin yhteen verovelvollisuusryhmään.

13 b §

Verovelvollisuusryhmän tulee ilmoittaa keskuudestaan ryhmään kuuluva elinkeinonharjoittaja, joka on velvollinen täyttämään ryhmän tässä laissa tarkoitetun ilmoitus- ja tilitysvelvollisuuden ja joka on oikeutettu tekemään

laissa tarkoitetut veron palauttamista koskevat hakemukset.

48 §

Alkutuotantona pidetään myös Kasvinjalostuslaitoksen sekä maatalouden tutkimuskeskuksen yhteydessä toimivien Siemenperunakeskuksen ja tervetaimiaseman harjoittamaa siemen- ja taimiaineiston viljelyttämistä.

79 §

Veron perusteeseen luetaan henkilökuljetustoiminnan harjoittajan tai järjestäjän toiminnan harjoittamiseksi saamat suoraan hintoihin liittyvät tuet ja avustukset.

Kun henkilökuljetustoiminnan harjoittaja tai järjestäjä on kunta tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta, suoraan hintoihin liittyvänä tukena ja avustuksena ei pidetä toiminnan harjoittamisesta tai järjestämisestä aiheutunutta kunnan tai osakaskuntien kattamaa alijäämää.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu määrä ei sisällä veron osuutta.

130 §

Kunnalla on oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä 10 luvussa tarkoitettu vero, josta ei saa tehdä vähennystä tai josta ei saa 131 §:ssä tarkoitettua palautusta. Palautus saadaan myös 79 §:n 1 momentissa tarkoitettusta tuesta tai avustuksesta suoritettavasta verosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus ei koske veroa, joka sisältyy yksityiseen kulutukseen taikka 53 tai 114 §:ssä tarkoitettuun käyttöön tapahtuvaan hankintaan.

158 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettua verovelvollisuusryhmää koskevat asiat kuuluvat sen lääninveroviraston käsiteltäviin, jonka toimialueella 13 b §:ssä tarkoitetun elinkeinonharjoittajan kotikunta on.

173 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettu verovelvollisuusryhmä katsotaan muodostetuksi aikaisintaan hakemuksen tekemisestä lukien.

174 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettu verovelvollisuusryhmä katsotaan puretuksi ryhmään kuuluvien elinkeinonharjoittajien tätä koskevan vaatimuksen tekemisestä lukien.

175 §

Lääninverovirasto ilmoittaa asianomaiselle rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta, 13 a §:ssä tarkoitetun verovelvollisuusryhmän muodostamisesta ja purkamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ilmoituksesta tai hakemuksesta poiketen ole merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä taikka verovelvollisuusryhmää ole muodostettu tai purettu.

Lääninverovirasto antaa asianomaisen tai valtionasiamiehen pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa sekä verovelvollisuusryhmän muodostamis- ja purkamisasiassa.

188 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitetun verovelvollisuusryhmän verosta ovat yhteisvastuullisesti vastuussa kaikki ryhmään kuuluvat elinkeinonharjoittajat.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun osakkaan ja yhtiömiehen sekä 3 momentissa tarkoitetun elinkeinonharjoittajan vastuu alkaa sen kuukauden alusta, jonka aikana hän liittyy yhtiöön, yhtymään tai verovelvollisuusryhmään, ja päättyy sen kuukauden lopussa, jonka kuluessa hän eroaa yhtiöstä, yhtymästä tai verovelvollisuusryhmästä.

Verosta vastuussa olevat henkilöt merkitään lääninveroviraston päätökseen. Jos päätökseen ei ole merkitty 2 tai 3 momentissa tarkoitettua verosta vastuussa olevaa henkilöä tai elinkeinonharjoittajaa, lääninveroviraston on määrät-

tävä, edellä tarkoitettua henkilöä tai elinkeinonharjoittajaa kuultuaan, hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuullisesti vastuuseen veron maksamisesta.

193 §

Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikauksia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkotietoa koskevasta päätöksestä ja 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä elinkeinonharjoittaja saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valtionasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

202 §

Jos liikevaihtovero-oikeus tai korkein hallinto-oikeus valtionasiamiehen valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, sen on samalla määrättävä se ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.

222 §

Lakia sovelletaan 85 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin majoitustilan ja käyntisataman käyttöoikeuden luovutuksiin sekä teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten sekä taidenäyttelyiden pääsymaksuihin kuitenkin vain, jos edellä mainittu palvelu on suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen.

Jos 85 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilökuljetuspalvelu suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 6 prosenttia veron perusteesta. Jos 29 §:n 4 kohdassa tarkoitettu urheilutilan käyttöoikeuden luovutus suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 12 prosenttia veron perusteesta.

Lain 3 §:ssä tarkoitettua verollisten ja verottomien myyntien yhteismäärää vuodelta 1994 laskettaessa otetaan huomioon myös ne vuoden 1994 aikana, ennen lain voimaantuloa tapahtuneet myynnit, jotka arvonlisäverolain mukaan olisivat verollisia taikka lain 51, 52, 55—58 §:n tai 6 luvun perusteella verottomia. Verolliseen myyntiin ei lueta lain 30 §:n tai

48 §:n 3 momentin perusteella verollista myyntiä. Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 1994. _____ päivä

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 42 §:n 2 momentti ja muutetaan 48 §:n 2 momentti, 79 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 130 §:n 1 ja 2 momentti, 175 §, 188 §:n 3 ja 4 momentti, 193 §:n 2 momentti, 202 § ja 222 §:n 2 ja 5 momentti sekä

lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 13 a § ja sen edelle uusi väliotsikko sekä 13 b §, 158 §:ään uusi 2 momentti, 173 §:ään uusi 3 momentti, 174 §:ään uusi 4 momentti, 188 §:ään uusi 3 momentti, jolloin muutettu 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, sekä 222 §:ään uusi 6 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Kunta ja pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ovat verovelvollisia harjoittamastaan tai järjestämästään henkilökuljetustoiminnasta silloinkin, kun toiminta ei tapahdu liiketoiminnan muodossa.

Verovelvollisuusryhmä

13 a §

Lääninverovirasto voi kahden tai useamman elinkeinonharjoittajan hakemuksesta määrätä, että niitä on tätä lakia sovellettaessa kohdeltava yhtenä elinkeinonharjoittajana (verovelvollisuusryhmä). Elinkeinonharjoittajilla tulee olla kotipaikka Suomessa.

Verovelvollisuusryhmään voivat kuulua vain:

1) pääasiassa 41 §:ssä tarkoitettuja rahoituspalveluja tai 44 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vakuutuspalveluja myyvät elinkeinonharjoittajat sekä luottolaitosten toiminnasta annetun lain (1607/93) 4 §:ssä tarkoitetut omistusyhteisöt;

2) elinkeinonharjoittajat, jotka kuuluvat 1 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajien määräysvaltaan.

Hakemuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että elinkeinonharjoittajilla on keskenään läheiset rahoitukselliset, taloudelliset ja hallinnolliset suhteet.

Elinkeinonharjoittaja ei voi kuulua useampaan kuin yhteen verovelvollisuusryhmään.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

13 b §

Verovelvollisuusryhmän tulee ilmoittaa keskuudestaan ryhmään kuuluva elinkeinonharjoittaja, joka on velvollinen täyttämään ryhmän tässä laissa tarkoitetun ilmoitus- ja tilitysvelvollisuuden ja joka on oikeutettu tekemään laissa tarkoitetut veron palauttamista koskevat hakemukset.

42 §

Rahoituspalveluna pidetään myös lainopillisia ja liiketaloudellisia neuvontapalveluja, tuotekehitys- ja henkilöstöpalveluja sekä muita verottomien rahoituspalvelujen tuottamiseen välittömästi liittyviä asiantuntija- ja neuvontapalveluja silloin, kun talletuspankkilain (1268/90) 46 §:ssä tarkoitettu pankkien yhteenliittymä myy näitä palveluja jäsenilleen.

(kumotaan)

48 §

Alkutuotantona pidetään myös maatalouden tutkimuskeskuksen yhteydessä toimivien Jokioisten siemenkeskuksen, Siemenperunakeskuksen ja tervetaimiaseman harjoittamaa siemen- ja taimiaineiston viljelyttämistä.

Alkutuotantona pidetään myös Kasvinjalostuslaitoksen sekä maatalouden tutkimuskeskuksen yhteydessä toimivien Siemenperunakeskuksen ja tervetaimiaseman harjoittamaa siemen- ja taimiaineiston viljelyttämistä.

79 §

Veron perusteeseen luetaan henkilökuljetustoiminnan harjoittajan toiminnan harjoittamiseksi saamat tuet ja avustukset.

Kun henkilökuljetustoiminnan harjoittaja on kunta tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta, veron perusteeseen luetaan myös toiminnan harjoittamisesta aiheutunut kunnan tai osakaskuntien kattama alijäämä.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu määrä ei sisällä veron osuutta.

130 §

Kunnalla on oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä 10 luvussa tarkoitettu vero, josta ei saa tehdä vähennystä tai josta ei saa 131 §:ssä tarkoitettua palautusta.

79 §

Veron perusteeseen luetaan henkilökuljetustoiminnan harjoittajan tai järjestäjän toiminnan harjoittamiseksi saamat suoraan hintoihin liittyvät tuet ja avustukset.

Kun henkilökuljetustoiminnan harjoittaja tai järjestäjä on kunta tai pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta, suoraan hintoihin liittyvänä tukena ja avustuksena ei pidetä toiminnan harjoittamisesta tai järjestämisestä aiheutunutta kunnan tai osakaskuntien kattamaa alijäämää.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu määrä ei sisällä veron osuutta.

130 §

Kunnalla on oikeus saada palautuksena hankintaan sisältyvä 10 luvussa tarkoitettu vero, josta ei saa tehdä vähennystä tai josta ei saa 131 §:ssä tarkoitettua palautusta. Palautus saadaan myös 79 §:n 1 momentissa tarkoitetusta tuesta tai avustuksesta suoritettavasta verosta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus ei koske:

1) veroa, joka sisältyy yksityiseen kulutukseen taikka 53 tai 114 §:ssä tarkoitettuun käyttöön tapahtuvaan hankintaan;

2) 79 §:ssä tarkoitettua tuesta, avustuksesta tai alijäämästä suoritettavaa veroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus ei koske veroa, joka sisältyy yksityiseen kulutukseen taikka 53 tai 114 §:ssä tarkoitettuun käyttöön tapahtuvaan hankintaan.

158 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettua verovelvollisuusryhmää koskevat asiat kuuluvat sen lääninveroviraston käsiteltäviin, jonka toimialueella 13 b §:ssä tarkoitettujen elinkeinonharjoittajien kotikunta on.

173 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettu verovelvollisuusryhmä katsotaan muodostetuksi aikaisintaan hakemuksen tekemisestä lukien.

174 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettu verovelvollisuusryhmä katsotaan puretuksi ryhmään kuuluvien elinkeinonharjoittajien tätä koskevan vaatimuksen tekemisestä lukien.

175 §

Lääninverovirasto ilmoittaa asianomaiselle rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ilmoituksesta tai hakemuksesta poiketen ole merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

Lääninverovirasto antaa asianomaisen tai valtionasiamiehen pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa.

175 §

Lääninverovirasto ilmoittaa asianomaiselle rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta, 13 a §:ssä tarkoitettujen verovelvollisuusryhmän muodostamisesta ja purkamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ilmoituksesta tai hakemuksesta poiketen ole merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä taikka verovelvollisuusryhmää ole muodostettu tai purettu.

Lääninverovirasto antaa asianomaisen tai valtionasiamiehen pyynnöstä päätöksen rekisteröintiasiassa sekä verovelvollisuusryhmän muodostamis- ja purkamisasiassa.

188 §

Edellä 13 a §:ssä tarkoitettujen verovelvollisuusryhmän verosta ovat yhteisvastuullisesti vastuussa kaikki ryhmään kuuluvat elinkeinonharjoittajat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen osakkaan ja yhtiömiehen sekä 3 momentissa tarkoitettujen elin-

Osakkaan ja yhtiömiehen vastuu alkaa sen kuukauden alusta, jonka aikana hän liittyy

Voimassa oleva laki

yhtiöön tai yhtymään, ja päättyy sen kuukauden lopussa, jonka kuluessa hän eroaa yhtiöstä tai yhtymästä.

Verosta vastuussa olevat henkilöt merkitään lääninveroviraston päätökseen. Jos päätökseen ei ole merkitty 2 momentissa tarkoitettua verosta vastuussa olevaa henkilöä, lääninveroviraston on määrättävä, edellä tarkoitettua henkilöä kuultuaan, hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuullisesti vastuuseen veron maksamisesta.

Ehdotus

keinonharjoittajan vastuu alkaa sen kuukauden alusta, jonka aikana hän liittyy yhtiöön, yhtymään tai verovelvollisuusryhmään, ja päättyy sen kuukauden lopussa, jonka kuluessa hän eroaa yhtiöstä, yhtymästä tai verovelvollisuusryhmästä.

Verosta vastuussa olevat henkilöt merkitään lääninveroviraston päätökseen. Jos päätökseen ei ole merkitty 2 tai 3 momentissa tarkoitettua verosta vastuussa olevaa henkilöä tai *elinkeinonharjoittajaa*, lääninveroviraston on määrättävä, edellä tarkoitettua henkilöä tai *elinkeinonharjoittajaa* kuultuaan, hänet verovelvollisen kanssa yhteisvastuullisesti vastuuseen veron maksamisesta.

193 §

Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikauksia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Rekisteröintiä ja ennakkotietoa koskevasta päätöksestä verovelvollinen saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valtionasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

Verovelvollisen valitusaika on kolme vuotta tilikauden tai, jos päätös koskee useita tilikauksia, niistä viimeisen päättymisestä lukien, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Ennakkotietoa koskevasta päätöksestä ja 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä *elinkeinonharjoittaja* saa valittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valtionasiamiehen valitusaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä.

202 §

Jos liikevaihtovero-oikeus tai korkein hallinto-oikeus valtionasiamiehen valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua rekisteröintiä koskevaa päätöstä, sen on samalla määrättävä se ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.

202 §

Jos liikevaihtovero-oikeus tai korkein hallinto-oikeus valtionasiamiehen valituksen johdosta muuttaa 175 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä, sen on samalla määrättävä se ajankohta, josta alkaen ratkaisua on sovellettava.

222 §

Lakia sovelletaan 85 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin majoitustilan ja käyntisataman käyttöoikeuden luovutuksiin sekä teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten pääsymaksuihin kuitenkin vain, jos edellä mainittu palvelu on suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen.

Lakia sovelletaan 85 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin majoitustilan ja käyntisataman käyttöoikeuden luovutuksiin sekä teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten *sekä taidenäyttelyiden* pääsymaksuihin kuitenkin vain, jos edellä mainittu palvelu on suoritettu 1 päivänä tammikuuta 1996 tai sen jälkeen.

Jos 85 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilökuljetuspalvelu suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 9 prosenttia veron perusteesta. Jos

Jos 85 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilökuljetuspalvelu suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 6 prosenttia veron perusteesta. Jos

Voimassa oleva laki

29 §:n 4 kohdassa tarkoitettu urheilutilan käyttöoikeuden luovutus suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 12 prosenttia veron perusteesta.

Ehdotus

29 §:n 4 kohdassa tarkoitettu urheilutilan käyttöoikeuden luovutus suoritetaan ennen vuoden 1996 alkua, on palvelun myynnistä suoritettava vero 12 prosenttia veron perusteesta.

Lain 3 §:ssä tarkoitettua verollisten ja verottomien myyntien yhteismäärää vuodelta 1994 laskettaessa otetaan huomioon myös ne vuoden 1994 aikana, ennen lain voimaantuloa tapahtuneet myynnit, jotka arvonlisäverolain mukaan olisivat verollisia taikka lain 51, 52, 55—58 §:n tai 6 luvun perusteella verottomia. Verolliseen myyntiin ei lueta lain 30 §:n tai 48 §:n 3 momentin perusteella verollista myyntiä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.*
